

punch needle

AROUNNA KHOUNNORAJ

Fotografie: Catherine Frawley

Manteau

voor mijn lievelingen j+ll+p

Inleiding	4
Zo gebruik je dit boek	6
Gereedschappen en materialen	8
Lijst opspannen	12
Het garen	16
Aan de slag	18
Punchen	20
Steken	24
Inspiratie opdoen	31
Zelf patronen ontwerpen	32
Accessoires	34
Voor in huis	64
Kussens	100
Wandkleden	138
Leveranciers	155
Gareninformatie	156
Register	158
Dankwoord	159

INLEIDING

De laatste jaren is punchen steeds populairder geworden. Voor velen is het een compleet nieuwe handwerktechniek. Het gekke is dat er niets nieuws aan is: ze dateert al uit de victoriaanse tijd en is een variant op de oudere techniek van het tapijthaken. Er zijn altijd wel ambachtslieden met deze techniek bezig geweest, maar ze is aan de meeste mensen, inclusief veel makers, voorbijgegaan.

Praktisch mijn hele leven al maak ik dingen en er waren niet veel materialen en technieken waar ik niet een beetje, of zelfs heel veel ervaring mee had. Als kind van immigranten maakten we thuis bijna alles zelf toen ik jong was. Ik begon al vroeg met knutselen en handwerken, om de dingen te maken die we nodig hadden – nuttige dingen.

In de jaren daarna, zowel tijdens kunstopleidingen als in mijn eigen ateliers, deed ik aan beeldhouwen en keramiek en belandde ik uiteindelijk in de wereld van het textiel. Ik probeerde alles uit en koos uiteindelijk voor gezeefdrukt textiel, borduren en patchwork, en opnieuw maakte ik praktische dingen. Met zeefdrukken kon ik mijn tekeningen overbrengen op stof, tekeningen die mijn liefde voor de natuur en de botanische wereld weerspiegelden. Zelfs mijn abstracte patronen hadden hun oorsprong in de natuur: variatie, veranderlijkheid en hoe vormen en lijnen veranderen en groeien.

Hoe kan het dan dat ik het punchen totaal gemist heb, terwijl het een perfecte handwerktechniek voor me zou zijn?

Een textieltechniek waarbij je vormen kunt afbeelden, met een natuurlijke en organische zachtheid, waarbij het lijkt alsof je tekent met garens. Uiteindelijk leidde een gesprek met een vriend, waarin we onze interesse bespraken voor het overbrengen van onze illustraties op vloerkleden, ertoe dat ik voor het eerst met een punchnaald aan de slag ging. Ondertussen heeft punchen een permanente plaats ingenomen in mijn studioactiviteiten en geef ik er les en workshops in.

Twee van de mooiste eigenschappen van punchen zijn de toegankelijkheid en het directe resultaat. Iedereen kan deze handwerktechniek snel en succesvol oppakken. Als je al ervaring hebt met textiel en garens, is punchen een prachtige aanvulling op je creatieve leven en de techniek is voor elk niveau geschikt. Ik benader de techniek op een moderne manier, zoals je zult zien in dit boek. En daarbij probeer ik termen als ‘goed’ en ‘verkeerd’ te vermijden, zodat je niet alleen de basisvaardigheden kunt leren, maar ook zelf kunt ontdekken wat er allemaal mogelijk is met punchen.

Ik heb hiervoor een aantal van mijn favoriete projecten verzameld: kleine, grote, eenvoudige en complexere. Ik hoop dat je tijdens het maken van deze projecten ervaring opdoet en vertrouwd raakt met de materialen en technieken van het punchen, en dat je gaandeweg allerlei mogelijkheden ontdekt.

ZO GEBRUIK JE DIT BOEK

Het is niet mijn bedoeling om een gedetailleerd overzicht te geven van punchen en wat anderen ermee doen. Ik deel liever ideeën, zoals ze ontstonden terwijl ik de techniek ontdekte en verkende. Ik leer graag met nieuwe materialen en technieken werken door ze gewoon uit te proberen, te kijken wat er fout gaat en belangrijker, wat er allemaal mogelijk is.

Ik heb in dit boek de basisvaardigheden opgenomen zoals ik ze overbreng tijdens mijn workshops, en ik heb me geconcentreerd op de aspecten die ik het belangrijkste vind. Het gedeelte met technieken is daarom zo helder en bondig mogelijk. Sommige projecten lijken misschien complex, maar je zult merken dat ze dat niet zijn. De meeste projecten bestaan uit slechts twee componenten: eerst het punchen en vervolgens het maken of afwerken. Voor elk project heb ik een ontwerptekening en stap-voor-stapinstructies opgenomen, voor zowel het punchen of tapijthaken zelf als voor de manier waarop je van je punchwerk prachtige en vaak praktische projecten maakt. Aangezien het in elkaar naaien en afwerken net zo belangrijk is als je punchwerk zelf, heb ik schematische stap-voor-staptekeningen opgenomen voor de constructie en afwerking van de projecten. Zo vind je de basistechnieken voor het naaien van een eenvoudig kussen, een tas en een opbergbak en een manier om kleden van een rand te voorzien. Ik hoop dat deze informatie je helpt om buiten de vertrouwde kaders te treden. Bij alle projecten vind je een schematische tekening, als hulpmiddel om

de projecten uit dit boek na te maken. Hierop kun je zien waar je welke kleur puncht, maar voel je vooral vrij om te spelen met de kleuren die je gebruikt. Je kunt de sjablonen voor de projecten ook downloaden van standaarduitgeverij.be/start/punch-needle-patternen/ of van bookhou.com/site/patterns, als je ze liever niet uit de vrije hand tekent.

Als je liever de instructies stap voor stap volgt, vind je in dit boek voldoende projecten om mee aan de slag te gaan. Het is daarbij wel belangrijk dat je de basisinstructies voor de techniek van het punchen zo precies mogelijk volgt. Maar zoals ik al aangaf, heb je met wat oefening de slag zo te pakken. Ik hoop dat deze projecten uiteindelijk een springplank zullen vormen voor ideeën voor je eigen ontwerpen, voor variaties op andere objecten voor in huis of voor andere textielcreaties.

Intussen is er bij de projecten in dit boek voldoende ruimte voor je eigen interpretatie. Voeg je eigen ideeën toe, experimenteer met diverse kleuren en garens en de verschillende soorten steken. Bij sommige projecten, zoals het vloerkleed gemaakt met tapijthaak, word je extra aangemoedigd er je eigen draai aan te geven, en zijn mijn ontwerptekening, kleuren en materialen slechts suggesties binnen de oneindige mogelijkheden. Wees niet bang om veranderingen aan te brengen. Ik ben een groot voorstander van 'gebruiken wat je hebt en er het beste van maken'. Omarm de mogelijkheden.

CLUTCH

Voor dit ontwerp wordt aan beide kanten van de opgespannen lijst gewerkt, zodat het project veel textuur krijgt. Je kunt de voelbare eigenschappen van het punchen extra benadrukken door verschillende borduursteken, poolsteken en tuftsteken te verwerken.

GEREEDSCHAPPEN EN MATERIALEN

Lijst opgespannen met monnikendoek, punch needle-stof of een los geweven katoenen, linnen of jute stof, met een minimale binnenmaat van 20 x 25 cm

Nietpistool en nietjes

Download de sjabloon voor de clutch van standaarduitgeverij.be of bookhou.com (zie blz. 7 of 159), met de maten 25 cm breed x 19 cm hoog. Kijk op blz. 53 voor het kleurenschema.

Lichtbron

Zacht potlood

Oxford Company punchnaald #14 mini of een fijnere punchnaald met een kortere luslengte

Gemiddeld dik garen (voor breinaalden 4-6 mm) geschikt om te gebruiken in combinatie met een punchnaald #14 mini in 3 verschillende kleuren, van elke kleur 1 bol van 100 g voor de details en 2 bollen van 100 g voor de achtergrondkleur. Gebruik bij een andere maat punchnaald garen in een bijpassende dikte. Zie blz. 156 voor meer informatie over het gebruikte garen voor dit project.

Nietjesverwijderaar

Penseel en PVA-lijm

Schaar en spelden

Stuk canvas van 35 x 30 cm in een kleur naar keuze voor de achterkant (zie de instructies voor het uitknippen met dezelfde maat en vorm als het gepunchte voorpaneel)

Stuk katoenen mousseline van 35 x 30 cm voor de voering (zie de instructies voor het op maat knippen)

Rits van 23 cm

Naaimachine met ritsvoetje

Naainaald en bijpassend naaigaren

Lederen of stoffen koord en een korte houten deugel of een houten kraal als ritstrekker (optioneel)

instructies

AAN DE SLAG

1. Span de punch needle-stof op de lijst (zie blz. 12-15 voor verdere instructies). Een lijst van 20 x 25 cm is groot genoeg voor het ontwerp van de clutch.

2. Trek de afbeelding van het paneel voor het handtasje over volgens de instructies op blz. 18-19 op de voorkant van de opgespannen lijst.

3. Voor dit project wordt gepuncht aan beide kanten van de opgespannen lijst. Werk vanaf de achterkant om hoge tuftsteken te maken voor de bloemelementen en werk vanaf de voorkant om het gladde, geborduurd oppervlak te creëren voor de stelen, de achtergrond en de ruimtes tussen de verhoogde motieven.

PUNCHEN

4. Begin met punchen vanaf de voorkant en punch eerst de lijnen van de stelen met garen in een kleur naar keuze. Punch vervolgens de buitenlijnen van de achtergrond en alle kleine invulvormen met de achtergrondkleur, inclusief de rechte buitenranden en hoeken van de clutch voor een net resultaat. Vul nu de binnenkant van elke omliggende vorm (zie blz. 25-27 voor meer informatie over de steken). Door eerst de achtergrond te punchen kun je straks goed zien waar de bloemelementen moeten komen in de niet-gepunchte gebieden.

5. Keer de lijst om, zodat je de tuftsteken kunt maken vanaf de achterkant. Punch de buitenste lijnen van de ronde bloemenvormen in een kleur naar keuze (ik heb geel gebruikt) en vul vervolgens elke vorm in. Door vanaf de achterkant te punchen worden de steken die de bloemelementen vormen verhoogde polen.

6. Haal als je klaar bent de basisstof van de lijst met behulp van een nietjesverwijderaar en leg het werk plat neer op tafel met de afgewerkte kant naar onderen.

7. Bestrijk de achterkant van het punchwerk met behulp van een penseel met PVA-lijm om het werk tegen rafelen te beschermen. Laat drogen.

NAAIEN

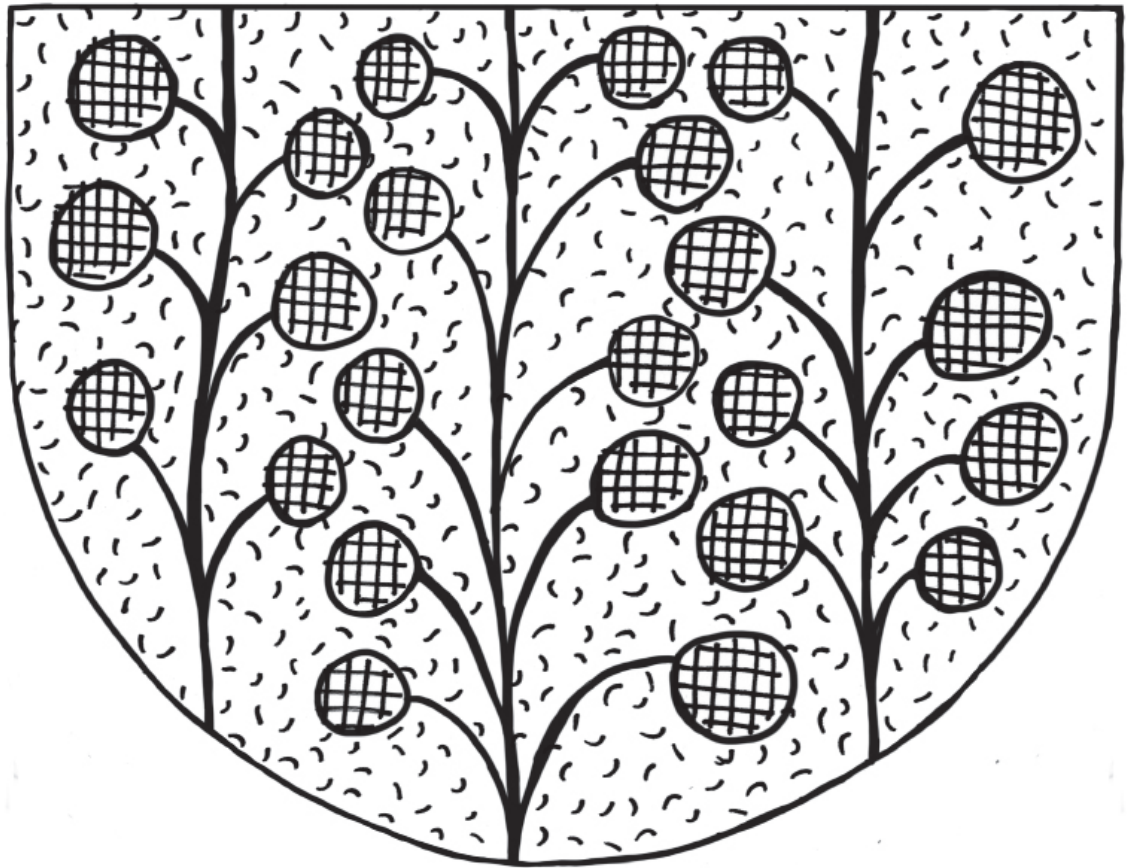
8. Leg om de clutch te maken het gepunchte deel plat op tafel neer met de afgewerkte kant naar boven. Knip de voorkant van het handtasje uit de basisstof met rondom 5 cm naadtoeslag – dit lijkt misschien zeer ruim, maar punch needle-stof rafelt vrij gemakkelijk. Breng naar wens een beetje lijm aan op de randen van de naadtoeslag om rafelen te voorkomen.

9. Knip voor het achterste paneel een stuk canvas uit met dezelfde vorm en maat als het gepunchte paneel voor de clutch, inclusief de naadtoeslag.

10. Knip voor de voering twee stukken uit de mousseline met dezelfde maat en vorm als het gepunchte paneel voor het tasje, met 1,25 cm extra naadtoeslag rondom.

11. Leg voor de voorkant van het tasje het gepunchte paneel op het eerste voeringdeel, met de goede kanten op elkaar en alle randen gelijk. Speld de ronde onderrand vast.

12. Schuif de rits tussen het paneel en de voering, langs de rechte bovenrand. Leg alle ruwe stofranden gelijk en zorg dat de rits volledig is bedekt en niet meer zichtbaar is.

vervolg...

13. Houd het gepunchte paneel boven en stik op een naaimachine met een ritsvoetje langs de rechte bovenrand door alle drie lagen, zo dicht mogelijk langs de gepunchte steken.

14. Stik alleen de bovenste naad en laat de zijkanten en onderkant los. Pers de naad langs de rits en vouw de voering om, zodat de verkeerde kanten van het gepunchte paneel en de voering op elkaar liggen.

15. Stik de canvas achterkant en het tweede voeringdeel op dezelfde manier aan de andere kant van de rits vast.

16. Leg de vier delen stof die met de rits zijn verbonden als volgt neer: leg de twee voeringdelen met de goede kanten op elkaar en leg het gepunchte paneel en het canvas ook met de goede kanten op elkaar.

17. Als het werk plat ligt, heeft de clutch nu ongeveer de vorm van een ei. Houd het gepunchte paneel boven en speld en stik de overgebleven buitenranden rondom op elkaar, op een naaimachine met een ritsvoetje, en stik weer zo dicht mogelijk langs de gepunchte steken, maar houd aan de ronde onderrand van de voering een opening van 10 cm om te keren.

18. Keer de clutch door de keeropening, zodat de goede kant buiten is. Naai de opening met de hand met nette overhandse steken dicht.

19. Bevestig tot slot een stukje lederen of stoffen koord aan de trekker van de rits. Rijg naar wens een stukje van een houten deuvel met een gat erin of een grote houten kraal aan het koord.

PLANTENHOES

Punchwerk is heel geschikt om bloempotten mee te decoreren, vooral potten die in het zicht staan op tafels of schappen. Ik heb een losse hoes ontworpen die je over een bestaande pot schuift, zodat je geen bodem hoeft te maken. Hierdoor is dit project gemakkelijk te maken en blijft de binnenkant als je hem gebruikt mooi schoon.

Ik heb een hoes gemaakt voor een bloempot met een diameter van ongeveer 12,5 cm, maar je kunt de maat gemakkelijk aanpassen voor elk formaat pot. De maat van het patroon kun je aanpassen door de motieven vaker te herhalen.

GEREEDSCHAPPEN EN MATERIALEN

Lijst opgespannen met monnikendoek, punch needle-stof of een los geweven katoenen, linnen of jute stof, met een minimale binnenmaat van 20 x 55 cm

Nietpistool en nietjes

Download de sjabloon voor de plantenhoes van standaarduitgeverij.be of bookhou.com (zie blz. 7 of 159), met een hoogte van 15 cm. Kijk op blz. 87 voor het kleurenschema.

Lichtbron

Zacht potlood

Oxford Company punchnaald #14 mini of een fijnere punchnaald met een kortere luslengte

Gemiddeld dik garen (voor breinaalden 4-6 mm) geschikt om te gebruiken in combinatie met een punchnaald #14 mini in 5 verschillende kleuren, van elke kleur 2 bollen van 100 g. Gebruik bij een andere maat punchnaald garen in een bijpassende dikte. Zie blz. 156 voor meer informatie over het gebruikte garen voor dit project.

Nietjesverwijderaar

Schaar

Rechthoek van lichtgewicht canvas van 25 x 60 cm voor de voering

Spelden

Naaimachine met een ritsvoetje

Naainaald en bijpassend naaigaren

instructies

AAN DE SLAG

1. Span de punch needle-stof op de lijst (zie blz. 12-15 voor verdere instructies). Een lijst van 20 x 55 cm is groot genoeg voor het ontwerp van de plantenhoes.

2. Plaats de fotokopie van de sjabloon (goede kant voor) tegen de achterkant van de punch needle-stof op de opgespannen lijst, zodat als je het patroon herhaalt de totale tekening 15 cm hoog wordt en 50 cm lang.

3. Houd beide voor een lichtbron, zodat je de lijnen van het patroon duidelijk kunt zien door de basisstof. Trek het ontwerp voor de plantenhoes met een zacht potlood over op de voorkant van de opgespannen lijst (zie blz. 18-19).

4. Verwijder als je klaar bent de fotokopie van de opgespannen lijst.

PUNCHEN

5. Voor dit project wordt de afgewerkte kant de poolkant of achterkant, dus de tegenovergestelde kant van waar je op puncht.

6. Werk aan een tafel die groot genoeg is om al je materialen op uit te leggen en leg je garens neer in de volgorde waarin je ze wilt gebruiken. Punch eerst de buitenrand van elke vorm met de juiste kleur garen en vul vervolgens de binnenkant van elke vorm in (zie blz. 25-27 voor meer informatie over de steken).

7. Haal als je klaar bent de basisstof van de lijst met behulp van een nietjesverwijderaar en leg het werk plat neer op tafel met de afgewerkte poolkant naar boven.

8. Knip het ontwerp voor de plantenhoes uit de basisstof met 4 cm naadtoeslag rondom. Let daarbij op dat je de randen niet te veel rafelt.

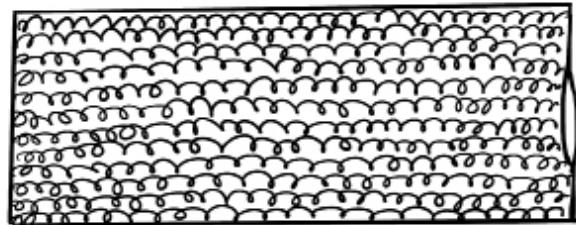
EEN PLANTENHOES MAKEN

keer de hoes door de opening

houd een opening aan de korte kant

naai de opening dicht met overhandse steken

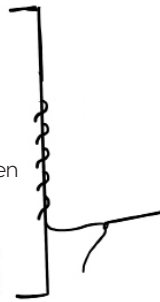
NAAIEN

9. Knip om de plantenhoes te maken een stuk canvas uit met dezelfde afmetingen als het punchwerk, inclusief de naadtoeslag.

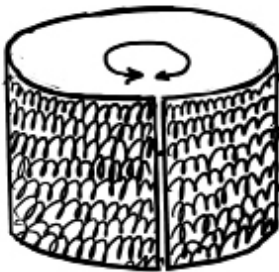
10. Leg de canvas voering en het punchwerk met de goede kanten op elkaar en de buitenranden gelijk. Speld de twee delen op elkaar, met het punchwerk boven. Stik op een naaimachine met een ritsvoetje zo dicht mogelijk langs de rand van de gepunchte steken, maar laat aan een korte kant halverwege 10 cm open om te keren.

11. Keer de plantenhoes door deze opening zodat de goede kant buiten komt. Sluit de opening met de hand met een paar overhandse steken aan de boven- en onderkant en in het midden van de opening. Zo blijven er twee stukken open, maar als je wilt kun je ook de hele opening dichtnaaien met overhandse steken.

overhandse steken

keer de hoes als hij klaar is,
zodat de goede kant buiten is

12. Breng tot slot de korte uiteinden van de plantenhoes naar elkaar toe, zodat een koker ontstaat, met het punchwerk binnen.

13. Naai de korte uiteinden met de hand aan elkaar. Keer de plantenhoes tot slot, zodat de poolkant buiten is, en schuif de hoes over een bloempot.

